

za revizijske poslove
Alojzija Stepinca 16
Split

Republika Hrvatska
TRGOVAČKI REGISTAR
IZ RUKE Preko pošte

14-03-2022

predano za poštu obično-prep. dne. _____ 20____
POŠTA _____ F _____
broj primjeraka _____ priloga _____
taksirano _____ KN _____ POTPIS _____

Posl. broj: 15. P-642/2018

DOPUNSKO FINACIJSKO-KNJIGOVODSTVENO VJEŠTAČENJE

Tužitelj: ADRIA ČELIK d. o. o. u stečaju, Kaštel Sućurac

**Tuženik: TREPTE LEGAL AND FINANCIAL ADVISORS GmbH,
Savezna Republika Njemačka**

Split, 14. ožujka 2022.

Temeljem Rješenja Trgovačkog suda u Splitu broj 15. P-642/18 od 3. ožujka 2022. i 20. siječnja 2022. u pravnoj stvari tužitelja ADRIA ČELIK d. o. o. u stečaju, Kaštel Sućurac, Cesta dr. Franje Tuđmana 78, OIB: 34606600284, zastupan po punomoćnici Marini Krka, odvjetnici u OD Krka&Krka u Splitu, protiv tuženika TREPTE LEGAL AND FINANCIAL ADVISORS Rechtsanwälte GmbH, OIB: 04325766652, Baldham, Walibergstrasse 3, Savezna Republika Njemačka, zastupan po punomoćnicima iz OD Kallay&partneri d. o. o. Zagreb, radi utvrđenja osporene tražbine, izvanraspravno je 3. ožujka 2022. i 20. siječnja 2022. odlučeno provesti dopunsko vještačenje.

Zadatak sudskog vještaka je „očitovati se na primjedbe tuženika iznesene u podnesku od 5. veljače 2020.“. U nastavku slijedi naše očitovanje po svim točkama navedenog podneska.

Točka I. Tuženik prvenstveno ističe da nalazom i mišljenjem vještaka nije utvrđeno da bi tužitelj u vrijeme davanja zajmova bio u krizi uslijed koje bi financiranje društva tuđim kapitalom bilo nespojivo s načelima redovitog financiranja poduzeća, odnosno da tužitelj ne bi mogao uzeti kredit pod uobičajenim tržišnim uvjetima ili da nije postojala druga mogućnost pribavljanja sredstava. S obzirom na navedeno u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni odredbe članka 408. Zakona o trgovačkim društvima. U vezi s tim tuženik ponovno upućuje na stavove istaknutih pravnih stručnjaka i sudske prakse (VTS RH Pž 6527/2017-2) koji su već sadržani u podnesku tuženika od 11. 10. 2019. godine te na priloge uz navedeni podnesak koji dokazuju da je tužitelj u vrijeme davanja zajmova bio kreditno sposoban, tj. da je mogao uzeti kredit pod uobičajenim tržišnim uvjetima odnosno postojala je druga mogućnost pribavljanja sredstava.

U našem je vještvu od 30. prosinca 2019. istaknuto kako je na dan 31. prosinca 2012. tužitelj imao vlastiti kapital u iznosu od 1.216.787,00 kuna. Već sljedeći dan, tj. 1. siječnja 2013. tužitelju je odobren temeljem Okvirnog ugovora o kreditu br. Nr. 218-13-03910 zajam od 1.000.000,00 eura za kratkoročno financiranje obveza po aktiviranoj novoj investiciji. Uz to, vanjski izvori financiranja tužitelja na posljednji dan 2012. iznosili su 97,24 %, dok je vlastiti kapital u ukupnim izvorima financiranja iznosio 2,76 %, pri čemu su vanjski izvori financiranja na taj dan bili 35 puta veći od vlastitog kapitala.

U prilog zaduženosti tužitelja na dan 31. prosinca 2012. ide i njegov koeficijent zaduženosti (ključni pokazatelj zaduženosti nekog poslovnog subjekta) koji je iznosio 0,97. Koeficijent zaduženosti na dan 31. prosinca 2012. utvrđen je kao omjer ukupnih obveza

(42.940.371,00 kuna) i ukupne imovine (44.157.158 kuna) tužitelja. Taj bi koeficijent, sukladno udžbeničkoj i stručnoj literaturi, trebao bi biti 0,5 i manji. Vrijednost koeficijenta zaduženosti iznad 0,5 ocjenjuje se nepoželjnom i sugerira kako je pri takvim odnosima veći ne samo rizik ulaganja u taj poslovni subjekt, nego i bilo koji oblik poslovanja s tim subjektom. Neovisno o prethodno navedenom, tužitelju je 1. siječnja 2013. odobren zajam od 1.000.000,00 eura temeljem Okvirnog ugovora o kreditu br. Nr. 218-13-03910.

I ovom prigodom ističemo kako nam za zajmove po Aneksima (Aneks I, Aneks II, Aneks III, Aneks IV i Aneks V) Okvirnog ugovora o kreditu br. Nr. 218-13-03910 od 1. siječnja 2013. te po Ugovoru o kreditu br. Nr. 10062013 od 10. lipnja 2013. nisu bili dostupni podatci o imovini, obvezama i kapitalu tužitelja u vrijeme dobivanja zajmova. Jedino što se, s obzirom na dostupne nam podatke koji se odnose na posljednji dan 2013. godine, može zaključiti kako se u toj godini znatno povećala zaduženost tužitelja.

U vrijeme dobivanja zajma u iznosu od 1.300.000,00 eura (Ugovor o kreditu br. Nr. 376-14-3964 od 14. 1. 2014.) tužitelj nije imao vlastiti kapital, odnosno obveze tužitelja bile su veće od imovine za 94.255.930,00 kn. Naime, koeficijent zaduženosti tužitelja na dan 31. prosinca 2013. iznosio je 2,13 (177.368.948,00 kuna/83.113.017 kuna) što svjedoči o daljnjem intenzivnijem rastu njegove zaduženosti. Naime, samo godinu dana ranije (na 31. prosinca 2012.) koeficijent zaduženosti tužitelja iznosio je 0,97.

II. Iz nalaza i mišljenja je razvidno da vještak na temelju dostupne dokumentacije nije mogao utvrditi da bi tužitelj upravo u vrijeme davanja zajmova bio u krizi Da tužitelj u vrijeme davanja zajmova nije bio u krizi te da je bio kreditno sposoban potvrđuje i činjenica da je Sberbank d. d. obavila sveobuhvatnu analizu poslovanja tužitelja i potom odobrila istome u 2013. godini kredit u iznosu od 30.000.000,00 HRK (trideset milijuna kuna), a što se ne bi dogodilo da je postojala opasnost za nastavak poslovanja. Prethodno navedeno potvrđuje Ugovor o okvirnom viševalutnom iznosu za financiranje br. 583151 sklopljen između Sberbank d. d. kao kreditora i ovdje tužitelja kao korisnika kredita dana 11. 4. 2013. godine kojim se tužitelju odobrava okvirni iznos kredita u visini od 30.000.000,00 HRK (trideset milijuna kuna), kao i obavijest Sberbank d. d. od dana 28. 4. 2014. godine o odobrenju okvira za izdavanje platežnih garancija po nalogu društva ADRIA ČELIK d. o. o. u iznosu od 3.000.000,00 EUR (tri milijuna eura), što je sve dostavljeno u prilogu podneska tuženika od 11. 10. 2019. godine, ali nije uzeto u obzir prilikom vještačenja.

Već je u dijelu našega očitovanja po točki I. podneska tuženika istaknuto kako se zaduženost tužitelja od 1. siječnja 2013. pa dalje povećavala. Povlačenje paralele s bankovnim proizvodima koje je Sberbank d. d. odobravao tužitelju baš u 2013. (pa i 2014.) godini može se razumjeti kao argument kako ta kreditna institucija ne bi to činila da je imala spoznaje o opasnostima za nastavak poslovanja tužitelja.

Sve banke, pa tako i Sberbank d. d., imaju utvrđene procedure – usklađene s odgovarajućim odlukama Hrvatske narodne banke – kojih se pridržavaju pri odobravanju bankovnih proizvoda svojim klijentima. Općenito, treba imati u vidu i činjenicu da su banke, kad je riječ o proizvodima koje su odobravale, znale donositi i pogrešne odluke. To će pratiti i njihove odluke u budućnosti. Kreditni su gubitci sastavni dio bankovnoga poslovanja. Je li Sberbank d. d. u konkretnom slučaju donijela ispravnu ili pogrešnu odluku, odgovor na to pitanje mogli bismo dobiti tek uvidom u kreditni portfelj te kreditne institucije.

Međutim, taj odgovor ne bio od pomoći u konkretnom slučaju pri razumijevanju pretpostavki o tome je li riječ o zajmu kojim se nadomješta kapital. Smatramo, s tim u vezi, kako bi od pomoći mogla biti činjenica što je tužitelj uz svoj podnesak od 11. listopada 2019. priložio Ugovor o okvirnom viševalutnom iznosu za financiranje br. 583151 (datum ugovora nije vidljiv) sklopljen između Sberbank d. d. kao kreditora, tužitelja kao korisnika i FE MAGNETIT d. o. o. kao jamca platca (vidjeti: str. 290-298 spisa).

III. Vještak je osim činjenice da je tužitelj bio kreditno sposoban propustio uzeti u obzir i okolnost da se u relevantnom razdoblju (2012., 2013. te djelomično 2014. godine) odvijao investicijski ciklus te su vršena ulaganja u obnovu, modernizaciju i dovođenje proizvodnih pogona tužitelja u funkciju. Stoga nije opravdano očekivati i tvrditi da bi u kratkom razdoblju svog poslovanja (proizvodnje) tužitelj mogao akumulirati sredstva dovoljna za pokriće troškova investicijskih ulaganja (što je bila svrha danih zajmova), odnosno da bi tužitelj navedeno mogao financirati vlastitim kapitalom. Osim toga vještak je trebao uzeti u obzir i okolnost da su najveće obveze tužitelja bile obveze prema vlasniku što znači da su u svakom trenutku mogle biti pretvorene u temeljni kapital ako bi poslovanje bilo ugroženo, a što nije bio slučaj jer su kreditne institucije i u 2013. i u 2014. godini procijenile da je tužitelj bio kreditno sposoban odnosno financiranje tužitelja tuđim kapitalom nije bilo nespojivo s načelima redovitog financiranja poduzeća s obzirom da je tužitelju i u 2013. i u 2014. godini odobreno financiranje od strane kreditne institucije.

Isto tako treba uzeti u obzir i to da je krajnji cilj vlasnika od osnivanja tužitelja (2011. godine) bilo pripajanje društava FE MAGNETIT d. o. o. i ADRIA ŽELJEZARA d. o. o. tužitelju. Pripajanje je izvršeno 2014. godine kada je tužitelju

Smatramo kako vještačenjem u ovoj pravnoj stvari nismo trebali uzeti u obzir okolnosti koje navodi tuženik u svome podnesku (primjerice, da se u relevantnom razdoblju odvijao investicijski ciklus, da su najveće obveze tužitelja bile obveze prema vlasniku, da je krajnji cilj vlasnika od osnivanja tužitelja bilo pripajanje društava FE MAGNETIT d. o. o. i ADRIA ŽELJEZARA d. o. o. tužitelju).

IV. Iz svega navedenog je razvidno da provedenim vještačenjem nije dokazano da su ispunjene pretpostavke iz članka 408. st. 1. ZTD-a da se zajam dan tužitelju smatra zajmom kojim se nadomješta kapital, kao i da je vještak prilikom provedbe vještačenja propustio uzeti u obzir sve relevantne činjenice (poput kreditne sposobnosti tužitelja i činjenice da se u relevantnom razdoblju odvijao investicijski ciklus) te da je sam vještak zaključio da se na temelju dokumentacije kojom je raspolagao ne može utvrditi da bi upravo u vrijeme davanja zajmova tužitelj bio u krizi jer za to nisu dostupni svi potrebni podaci.

Po našem mišljenju tužitelj je u relevantnom razdoblju (1. siječnja 2013. – 14. siječnja 2014.) bio prezadužen. Tome u prilog ide i utvrđeni koeficijent zaduženosti tužitelja koji je na dan 31. prosinca 2012. iznosio 0,97 dok je na posljednji dan 2013. taj koeficijent bio 2,13.

Sukladno priloženom Ugovoru o okvirnom viševalutnom iznosu za financiranje, iz kojega nije razvidno razdoblje njegova trajanja, tužitelj je imao financijsku podršku Sberbank d. d.

FIMAR
društvo
s ograničenom odgovornošću
za revizijske poslove
SPLIT

Direktor:

Kata Filipović, dipl. oec.

~ ovlaštenu revizor i stalni sudski
vještak za financije i knjigovodstvo ~